

Студијски програм: Студије новинарства, Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Јавно мњење
Наставник/наставници: проф. др Сњежана Миливојевић, доц. др Данка Нинковић Славнић
Статус предмета: обавезни (Н), изборни (С)
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Курс разматра значај, одлике и улогу јавног мњења у савременим друштвима. Настава је организована кроз три тематске целине: у првом делу се критички разматрају главни теоријски приступи и кључни концепти у изучавању јавног мњења, други део се бави анализом јавне комуникације и значајем традиционалних и онлајн медија, а у трећем делу се разматра процес формирања и улоге јавног мњења у демократским друштвима. Значајна пажња посвећена је проблемима емпиријских истраживања јавног мњења и представљања њихових резултата у медијима.
Исход предмета Након завршетка курса студенти/киње ће бити оспособљени да препознају различите теоријске приступе у изучавању јавног мњења, разумеју процес формирања и испољавања јавног мњења у савременом друштву, анализирају улогу медија и друштвених мрежа, као и опасности од манипулације у јавној комуникацији, критички интерпретирају начин на који се саопшавају и тумаче резултати истраживања јавног мњења у медијима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1) Две главне традиције у изучавању јавног мњења: либерално-демократска и утилитарно-демократска; 2) Јавна сфера - нормативно и концептуално утемељење; 3) Оспорени простор јавне сфере - критике концепта; 4) Јавна сфера и медији. Од салона до сајберсфере. Од штампе до друштвених мрежа; 5) Јавност као политички активан субјект; 6) Јавно мњење, одлике и начин деловања. Шта привлачи пажњу јавности? Улога медија у дефинисању тема од јавног значаја. Догађаји, псеудо-догађаји и медијски догађаји. 7) Јавно мњење -од ставова до понашања. Ограничења јавног мњења; 8) Формирање јавног мњења. Традиционални и друштвени медији, информисање и пропаганда. 9) Конформистичка улога јавног мњења. Снага социјалног притиска и теорија о 'спирали тишине'. Значај перцепције у процесу формирања јавног мњења; 10) Критичка улога јавног мњења у политичком одлучивању. Владавина уз помоћ јавног мњења. Јавно мњење и контрола власти; 11) Изазови истраживања јавног мњења. Критичко читање резултата истраживања јавног мњења. 12) Представљање јавног мњења у медијима - употреба истраживања. <i>Практична настава</i> Студенти у оквиру истраживачких пројеката које реализују током вежби уче да примене концепте и теорије који су обрешивани током наставе у анализи актуелних феномена и догађаја.
Литература а) основна 1. Јирген Хабермас: Јавно мњење, Београд: Култура, 1969, стр. 23-59. 2. Тома Ђорђевић: Политичко јавно мњење, Београд: Савез инжењера и техничара, 1989. стр. 60-90, 213-250. 3. Vincent Price: Public Opinion, Sage Publications 1992, str.15-22,45-49. 4. Сњежана Миливојевић: Јавна сфера, медији и јавност, у Реч 10-64, 2001. 5. Џон Кин: Структурни преображај јавне сфере, у Потиснуто цивилно друштво, Београд: Еко центар, 1995.

стр. 369-384.

6. Michael Kunczik i Astrid Zipfel: Увод у знаност о медијима и комуникологији, Загреб: Zaklada Friedrich Ebert, 2006, стр. 129- 156 , 147-150, 197-214.

7. Ričard Dajer: „Uloga stereotipa“, u Jovan Čekić i Jelisaveta Blagojević (ur.) Moć i mediji, Centar za medije i komunikacije Fakulteta za medije i komunikacije, Univerzitet Singidunum, Beograd 2012, str. 239-248.

8. Миливојевић Сњежана (2017). Шта је ново у новим медијима, Реч, 87/33, стр. 159-172.

9. Роберт Мекчејсни (2013). Дигитална искљученост: Како капитализам окреће интернет против демократије. Мултимедијални институт и Факултет за медије и комуникације, Београд. стр. 215-266.

9. Гистав Ле Бон (2007). Психологија гомиле, Чачак: Градац К.

10. Сњежана Миливојевић (2011). Ниске плате и висока технологија - новинараи и новинарство у Србији. Култура, стр 11-23. http://zaprokul.org.rs/pretraga/132_1.pdf.

б) допунска:

1. Јавно мњење, Институт друштвених наука, Београд, 1994; 2. Тадић Љуба: Јавност и демократија, Никшић: НИО Универзитетска ријеч, 1989. ; 3. Vincent Price: *Public Opinion*, Sage Publications 1992; 4. Миливојевић,С. И Матић Ј.; Екранизација избора, Београд: Време књиге, 1992. 5. Доминик Кардон (2013). Интернет демократија, Фабрика књига, Београд. 6. Јованка Матић: Медији и избори, Београд: CESID, 2002.; 7. Валтер Липман: Јавно мњење, Загреб:Напријед, 1995, 65-89.; 8. Зборник правних инструмената Савета Европе у вези са медијима, Београд 2002, стр, 175-190. 9. Марк Постер: Кибердемократија. Интернет и јавна сфера, доступно на: <http://maief.ief.hr/hr/novaetnografija/Poster.pdf>; 15. Интернет и јавна сфера у Србији, доступно на: <http://www.bos.rs/cepit/materijali/Internet%20i%20javna%20sfera%20u%20Srbiji.pdf>.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методe извођења наставе

Интерактивна настава. Вежбе су организоване као истраживачки семинар који има за циљ да студенти, организовани у мале групе, кроз пројектно учење примене стечено знање анализирајући актуелне друштвене феномене. Свој рад на крају семестра јавно бране пред целом групом.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	40
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	40	презентација пројекта	
презентација истраживачког пројекта	20		